

DOI 10.31909/26168812.2019-(45)-16

УДК 378.147:005.6

Олег ПЛАХОТНИК*

ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕТОДУ ПРОЕКТІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ

У статті розглядаються шляхи модернізації сучасної освіти, які зумовлюються конструктивним, перетворюючим характером культури сьогодення. Зазначається, що пошуки нових освітніх технологій, спрямованих на практичне, на відміну від теоретичного, засвоєння знань, вкотре привернули увагу педагогів до методу проектів, історія якого в освіті налічує понад чотириста років. Історії виникнення та становлення методу проектів у освіті присвячені роботи Е. Коллінгз, М. Нолла, Ю. Олькєрса, Є. Полат, В. Стернберг, К. Дю Чарм та інших дослідників. У статті акцентується увага на тому, що метод проектів визнано як перспективний метод розвитку у студентів навичок ХХІ століття та навичок мислення високого рівня.

Ключові слова: модернізація сучасної освіти, професійна підготовка, нові освітні технології, метод проектів, вища школа.

Сучасний етап розвитку вищої школи в Україні, введення нових освітніх стандартів, входження країни в Болонський процес, міжнародні угоди стимулюють формування нових підходів і розробку принципово нових критеріїв якості навчання. Все більший розвиток одержують нові освітні технології, засновані на ефективному використанні в навчальному процесі закладів вищої освіти найбільш ефективних засобів і методів передачі знань. Сучасні інформаційні технології відкривають нові перспективи для підвищення якості освітнього процесу. Змінюється сама суть освіти. Велика роль надається методам активного пізнання та самоосвіти.

Пошуки нових освітніх технологій, спрямованих на практичне засвоєння знань, привертають увагу сучасних педагогів до методів навчання, які у історії свого розвитку налічують десятки, а то й сотні років. Так, зокрема, історія методу проектів в освіті налічує понад чотириста років.

Проблемі виникнення та розвитку методу проектів у освіті присвячені роботи V. Kulpatriyka, M. Nolla, Y. Olkьersa, E. Polat, V. Sternberg, K. Dyu Charm та інших дослідників¹.

Сьогодні дослідженням проблем інноватики вищої освіти, впровадження нових технологій, розробки змісту, форм та методів педагогічної підготовки викладача присвячені роботи відомих в Україні вчених А.Алексюка, О.Антонової, В.Бондаря,

* Плахотнік О. – кандидат юридичних наук, доцент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, e-mail: olgaplachotnik@hotmail.com

¹ Кильпатрик В. (1925). *Метод проектов. Применение целевой установки в педагогическом процессе*. Ленинград: Издательство Брокгауз-Ефрон. 43 с.; Олькєрс Ю. (2003). *История и польза метода проектов (реферат)*. Мн. : РИВШ БГУ. Выпуск 2. С. 16-38. – (Серия: Современные технологии университетского образования); Полат Е.С. (2003). *Метод проектов. Метод проектов : науч.-метод. сборник*. Мн. : РИВШ БГУ. Выпуск 2. С. 39-48. (Серия: Современные технологии университетского образования); Стернберг В.Н. (2003). *Теория и практика «метода проектов» в педагогике XX века : дисс. ... кандидата пед. наук : 13.00.01*. Владимир. 194 с.; Catherine C. (1993). *Ducharm. Historical Roots of the Project Approach in the United States: 1850-1930*. Papers of the Annual Convention of the National Association for the Education of Young Children (Anaheim, CA). November 10-13. P. 1-38; Collings E. (1923). *An Experiment with the Project Curriculum*. New York : Macmillan. 140 p.; Thorbjornsson Hans. (1994). *Otto Salomon (1849-1907). Prospects: the Quarterly Review of comparative education (Paris, UNESCO: International Bureau of Education)*. Vol. XXIV. № ¾. P. 471-485.

П. Воловика, І. Зязюна, Н. Кічук, І. Підласого, О. Плахотнік, О. Савченко, С. Сисоєвої, О. Шапран, М. Ярмаченка та ін.

Розробкою науково-теоретичних засад застосування методу проектів як у сфері трудового навчання, так і в процесі вивчення академічних предметів займалися В. Кільпатрик та Д. Дьюї. В. Кільпатрик абсолютизував метод проектів як єдиний метод навчання, що спричинило дискусію між ним та його учителем Д. Дьюї та стало підґрунтям сучасної концепції проектного навчання².

Метод проектів у Європі розглядався як один із елементів комплексного навчання і набув поширення в контексті розвитку ідей вільного виховання (Е. Кей), експериментальної педагогіки, педоцентризму та біологізаторського підходу до навчання (В. Лай).

У колишньому СРСР метод проектів розвивався під впливом ідей трудової школи, вільного виховання, проблемного навчання, Дальтон-плану та досліджень академіка І.Павлова. В умовах спрямованості навчального процесу на забезпечення середньої та вищої професійної освіти, яку передбачала прискорена індустріалізація країни, метод проектів застосовувався у сферах трудового та академічного навчання, а також у суспільно-корисній праці. Однак, недостатня розробленість змісту навчальних програм, відсутність їх експериментальної перевірки, невизначеність обсягу конкретних знань, які учні повинні отримати в процесі навчання, призвели до безпідставної універсалізації методу проектів та зведення навчального процесу з використанням проектної роботи до суспільно спрямованої роботи та подальшої відмови від його використання.

Метою статті є переосмислення методу проектів як ефективної технології навчання майбутніх фахівців та застосування його для формування науково-дослідницьких умінь, підвищення активізації пізнавальної діяльності студентів.

З другої половини 60-х років XX століття відбулося відродження та всесвітнє поширення методу проектів. Під впливом провідної течії гуманізму в філософії освіти та розвитку гуманістичної психології і педагогіки, компетентнісного підходу до навчання метод проектів набув поширення в усіх ланках освіти.

Сьогодні метод проектів розглядається переважно як метод або технологія навчання. Слід зазначити, що найбільш поширеними завданнями, які є проектними за своєю суттю, є науково-педагогічні дослідження, проведення занять або фрагментів занять, складання планів-конспектів лекцій, семінарського заняття тощо. Проведення пробних занять було введено в практику учительських інститутів та семінарій ще у другій половині XIX ст.: студенти готували та проводили пробні уроки та фрагменти уроків для студентів молодших курсів, складали плани-конспекти уроків³.

У підготовці викладачів дослідницькі проекти уперше почали використовувати в другій половині XIX – на початку XX ст. в різних педагогічних інститутах України. Так, у кінці XIX століття в Ніжинському історико-філологічному інституті студентів почали залучати до науково-пошукової діяльності в межах позааудиторної роботи⁴. Професор Київського університету С.А.Ананьїн, запровадив у 1917-1919 рр. дослідження експериментального характеру в процесі викладання педагогіки⁵. У 20-х рр. XX ст. було запроваджено «дипломову» роботу, тобто кваліфікаційну роботу, яку повинен виконати студент-кандидат на посаду педагога, що було своєрідним дослідницьким проектом.

² Дьюї Дж. (2000). *Демократія и образование: пер. с англ.*. М.: Педагогика-Пресс. 384 с. ; Кільпатрик В. (1925). *Метод проектов. Применение целевой установки в педагогическом процессе*. Ленинград: Издательство Брокгауз-Ефрон. 43 с.

³ Collings E. (1923). *An Experiment with the Project Curriculum*. New York : Macmillan. 140 p.; Johnston James Scott (2006). *Inquiry and Education: John Dewey and the Quest for Democracy*. State University of New York Press, Albany. 244 p.

⁴ Левківський М.В. (2003). *Історія педагогіки: підручник*. К.: Центр навч. літер. 360 с.

⁵ Мисечко О.Є. (2008). *Формування системи фахової підготовки викладача іноземної мови у педагогічних навчальних закладах України (початок XX ст. – початок 1960-х рр.)* : [монографія]. Житомир. С. 121.

Як свідчать дослідження, 1920-30 рр. XX ст. охарактеризувалися бурхливими процесами реорганізації системи вищої педагогічної освіти, полемікою стосовно шляхів її уніфікації в межах Української РСР та усього СРСР. Тож поширення методу проектів у практиці виховної роботи загальноосвітніх шкіл протягом перших десятиріч XX ст. та подальша відмова від нього в 1931 році не мали значного впливу на вітчизняну систему професійно-педагогічної підготовки викладачів. Дослідницькі проекти у формі курсових робіт набули поширення з 1946-47 рр.⁶

В умовах сьогодення поширеними методами проектної роботи в системі професійно-педагогічної підготовки майбутніх фахівців є проведення наукових досліджень з дисципліни та написання курсових і дипломних робіт. Метод проектів визнано як перспективний метод розвитку у студентів навичок XXI століття та навичок мислення високого рівня. Тож процес професійної підготовки та практики майбутніх фахівців потребує пошуків новітніх підходів і принципів навчання для забезпечення потреби у інноваційній та науковій діяльності майбутнього викладача.

Реалізацію проектної діяльності у процесі професійно-педагогічної підготовки викладача доцільно розглядати у двох вимірах: організаційному і змістовому.

Організаційний вимір: професійно-педагогічна підготовка викладача відбувається в умовах традиційної лекційно-семінарської системи навчання. За цих умов використання методу проектів сприяє гуманізації існуючої моделі навчання. Метод проектів може залучатися до різних форм навчання (аудиторної, позааудиторної, лекційної тощо). На відміну від методу проектів, технологія застосування методу проектів передбачає системність, тобто алгоритмізоване використання методу проектів, як провідного методу навчання дисциплін професійного циклу.

Змістовий вимір: метод проектів передбачає мотивоване вирішення певних проблемних завдань. Отже, традиційно теоретичне засвоєння змісту навчального матеріалу професійних дисциплін потребує перегляду з метою виділення циклу проблем і, відповідно, розробки проектних завдань, система яких забезпечить інтегроване засвоєння теоретичного матеріалу в процесі проектної діяльності студентів. Використання методу проектів є доцільним у процесі традиційної лекційно-семінарської системи для забезпечення практичного засвоєння певного навчального матеріалу.

Доцільність залучення методу проектів, на відміну від проектного навчання, яке реалізується на засадах проектного підходу, полягає у його використанні з метою реалізації новітніх принципів та підходів до навчання: особистісно орієнтованого, інтерактивного, евристичного, проблемного, сугестивного, різнорівневого, розвивального, ігрових технологій, технології колективної взаємодії, технології розвитку критичного мислення тощо⁷. Перспективність застосування методу проектів для вирішення завдань, зумовлених уточненням змісту професійної підготовки майбутніх фахівців, базується на таких характеристиках методу проектів: проблемний характер проектних завдань, практична спрямованість та продуктивність навчання, діяльнісно-комунікативна організація навчання; варіативність методів, форм і засобів навчання; можливість проектування студентами та викладачами індивідуальних досягнень студентів; дослідницький характер навчальної діяльності.

Оптимізації процесу професійної підготовки сприяє діяльнісний підхід, який покладено в основу методу проектів, у таких вимірах:

- набуття досвіду професійної діяльності в процесі опанування теоретичного матеріалу: виконання проектного завдання передбачає створення певного продукту, який імітує продукт професійної діяльності викладача (складання плану-конспекту лекції чи

⁶ Мисечко О.Є. (2008). *Формування системи фахової підготовки викладача іноземної мови у педагогічних навчальних закладах України (початок XX ст. – початок 1960-х рр.)* : [монографія]. Житомир. С. 297.

⁷ (2006). *Настільна книга педагога. Посібник для тих, хто хоче бути вчителем-майстром* / упорядники: Андрєєва В.М., Григораш В.В. Х.: Вид. група «Основа». С. 238.

практичного заняття, методичних розробок, створення наочних посібників, проведення конференцій тощо);

- інтеграція набутих знань з різних фахових дисциплін. Як свідчать результати нашого дослідження, викладачі надають перевагу методичній і фундаментальній підготовці. Впровадження методу проектів у процес підготовки майбутніх фахівців дає змогу встановити зв'язки між загальнопедагогічними і методичними дисциплінами.

Проблемний та проектно-технологічний підходи до розробки змісту професійно-педагогічної підготовки майбутніх викладачів не заперечує традиційну побудову курсу з тематичних розділів, однак надає кожному розділу цільове спрямування, де навчальний матеріал розподіляється у проблемні блоки та засвоюється з метою вирішення актуальних проблем сучасної науки у формі проектних завдань,

Отже, однією з умов застосування методу проектів у професійно-педагогічній підготовці майбутніх фахівців є структуризація навчального матеріалу в проблемні блоки з поєднанням або діленням традиційних тематичних блоків та подальше формулювання проектних завдань. Для забезпечення індивідуального та диференційованого підходу, принципу професійності в навчанні, принципу системності та послідовності, поєднання теорії з практикою кожний проблемний блок може містити кілька різновидів проектних завдань.

Використовуючи типологію проектів Є. Полат, розглянемо особливості проектної діяльності в процесі професійно-педагогічної підготовки майбутніх викладачів вищої школи. За домінуючою діяльністю проекти поділяються на дослідницькі, пошукові, ігрові, практико-орієнтовані та творчі⁸. Уточнення змісту професійно-педагогічної підготовки майбутніх викладачів вищої школи обумовлює доцільність використання дослідницьких, ігрових та практико-орієнтованих проектних завдань.

Структура *дослідницького проекту* аналогічна структурі наукового дослідження, очікуваний результат – оформлення результатів, формулювання висновків, визначення нових педагогічних проблем, тому дослідницький проект є доцільним для створення потреби та знань, умінь і навичок для проведення науково-дослідницької діяльності.

Структура *практико-орієнтованого проекту (прикладного)* – ретельно продумана, зі сценарієм діяльності учасників та розподілом обов'язків. Прикладні проекти мають на меті створення певного продукту, який у контексті професійно-педагогічної підготовки майбутніх викладачів іноземних мов повинен відображати реалії роботи викладача: нормативно-правове забезпечення (проекти законів, положень, Державні стандарти тощо); матеріально-технічну базу – створення засобів навчання; класне керівництво – шкільна документація, характеристика на учня, перспективний план розвитку учня, класу тощо; науково-методичну роботу – створення посібників, методичних рекомендацій. Таким чином, прикладні проекти враховують особливості конструктивного та прогностичного компонентів змісту професійно-педагогічної підготовки викладачів іноземних мов.

Ігровий проект як одна з форм реалізації професійної підготовки є перспективним для розвитку комунікативного компонента як пріоритетного компонента професійної підготовки майбутніх викладачів вищої школи. Кінцевим результатом є інсценування ситуацій з професійного життя викладача або моделювання гіпотетичних ситуацій, які стосуються освітніх процесів.

Структура творчого проекту окреслюється нечітко, розвивається згідно з жанром кінцевого результату. Очікуваний результат у контексті педагогічної підготовки повинен відповідати специфіці творчості майбутнього викладача вищої школи: створення наочних посібників, фільмів тощо.

Структура ознайомлювально-орієнуючого проекту або пошукового – ретельно продумана, відображає цілі та задачі проекту, джерела інформації, результати та їх

⁸ Полат Е.С. (2003). *Метод проектов*. Метод проектов : науч.-метод. сборник / под общ. ред. М.А. Гусаковского. Мн. : РИВШ БГУ, 2003. Выпуск 2. С. 39-48. (Серия: Современные технологии университетского образования). С. 42.

презентацію; очікуваний результат – публікація, доповідь. Проте, зважаючи на вимоги щодо подолання надмірної теоретизації фахових дисциплін, запровадження проблемного та діяльнісного підходу до навчання, ми не вважаємо за необхідне виділяти пошуковий проект як окремий тип проектів, а запровадити етап пошуку та ознайомлення з новою інформацією як невід'ємну частину творчого, ігрового, дослідницького та прикладного проектів.

Отже, вибір типу проектного завдання, за домінуючою в проекті діяльністю, визначається змістом професійно-педагогічної підготовки майбутнього викладача вищої школи, змістом навчального матеріалу, індивідуальними особливостями студента, студентської групи, а також етапом формування відповідних знань. З метою гармонійного розвитку знань, умінь та навичок усіх компонентів професійної підготовки тип проектних завдань повинен змінюватись.

Щодо характеру координації проекту, то він може координуватись безпосередньо (жорстко) або приховано. Кількість учасників та тривалість проекту, а також характер координації визначаються ступенем розвитку в студентів проектних знань, умінь та навичок. Проектні знання, уміння та навички, які поділяються Д. Жаком на індивідуальні, міждисциплінарні, роботи в групах, рефлексії та спілкування, є як передумовою, так і результатом проектної діяльності⁹.

У сучасній лекційно-семінарській системі навчання особливої уваги потребує організаційний аспект застосування методу проектів у професійній підготовці викладачів вищої школи. Відомо, що організаційними формами навчання в сучасному закладі вищої освіти є лекції, семінари, практикуми, лабораторні заняття, консультації та самостійна робота студентів. У контексті проектної діяльності вибір та послідовність залучення усіх вищезазначених форм організації навчання визначається специфікою проектного завдання, типом проекту, розвитком проектних умінь студентів та етапом роботи над проектом.

В умовах реалізації професійно-педагогічної підготовки майбутніх викладачів вищої школи необхідно відзначити двосторонній характер проектних знань, умінь та навичок на засадах проектної діяльності: розвиток проектних знань, умінь та навичок є одночасно передумовою та цільовим елементом професійної підготовки, що обумовлює необхідність виокремлення етапів навчання проектних знань, умінь і навичок: 1) навчальний етап: ознайомлення студентів з особливостями проектної діяльності, створення мотивації до навчання в проектній діяльності, опрацювання орієнтовного проектного завдання під жорстким контролем з боку викладача та поетапним аналізом спільної й індивідуальної роботи з боку викладача та студентської групи; 2) адаптаційний етап: тренування проектних знань, умінь та навичок шляхом виконання проектних завдань різних видів зростаючої складності: від індивідуальних до групових проектів, від проектів із жорстким контролем до проектів з прихованим контролем з боку викладача, від ретельно спланованих викладачем проектних завдань до проектних завдань, мета, етапи роботи, розподіл обов'язків, методи виконання та способи презентації результатів яких частково визначаються студентами; 3) етап удосконалення проектних знань, умінь та навичок: самостійне виконання проектних завдань з максимальною участю студентів у розробці завдання, прихований контроль з боку викладача.

Рівень розвитку готовності до проектної діяльності можна визначити за наступними критеріями: когнітивний, операційно-діяльнісний та потребнісно-мотиваційний. Когнітивний критерій має наступні показники: знання про проектну діяльність, форми та методи організації, її значення в професійній діяльності викладача, пізнавальна активність студента. Операційно-діяльнісний компонент визначається розвитком вищезазначених проектних умінь, які в світлі сучасних вимог до професійної підготовки викладача вищої школи можна класифікувати їх як елементи гностичного, конструктивного, проективного,

⁹ *Метод проектів: науч.-метод. сборник*. Мн. : РИВШ БГУ, 2003. Выпуск 2. 240 с (Серия: Современные технологии университетского образования). С. 66-67.

комунікативного та організаційного компонентів фахової підготовки. Мотиваційно-особистісний компонент визначається прагненням до розробки та виконання проектів, потребою в самоосвіті та самоорганізації.

Використання методу проектів можливе шляхом розробки спецкурсів та спецсемінів з проблем сучасної науки, де навчання організовується у формі проектів, розробки методичних спецкурсів з використання методу проектів у викладанні різних дисциплін.

Висновки. Застосування методу проектів сприяє оптимізації процесу професійної підготовки майбутніх фахівців, реалізації діяльнісного, проблемного та технологічного підходів до розробки змісту навчання.

Ефективність упровадження методу проектів у процес професійної підготовки майбутніх викладачів вищої школи передбачає: а) дослідження організаційного та змістового аспекту її реалізації; б) виділення типології та основні вимоги до формулювання проектних завдань у контексті вимог до оптимізації професійної підготовки майбутніх викладачів; в) визначення етапів впровадження методу проектів у навчальний процес закладів вищої освіти.

Подальшого вдосконалення потребує професійна підготовка майбутніх викладачів вищої школи на основі методу проектів, в основу якої, на нашу думку, має бути покладено модель готовності мабутьного викладача до такої діяльності як результат відповідної підготовки. Однак, не слід забувати, що цей метод повинен бути лише одним із системи методів навчання, який ефективно забезпечуватиме поєднання практики з глибоким і систематичним засвоєнням знань для уникнення однобічності розвитку майбутніх фахівців.

Література

Дьюи Дж. Демократия и образование: пер. с англ. / Дж. Дьюи. М.: Педагогика-Пресс, 2000. 384 с.

Кильпатрик В. Метод проектов. Применение целевой установки в педагогическом процессе / В. Кильпатрик. – Ленинград: Издательство Брокгауз-Ефрон, 1925. 43 с.

Левківський М.В. Історія педагогіки: підручник / М.В. Левківський. К.: Центр навч. літер., 2003. 360 с.

Метод проектов: науч.-метод. сборник / под общ. ред. М.А. Гусаковского. Мн. : РИВШ БГУ, 2003. Выпуск 2. 240 с (Серия: Современные технологии университетского образования).

Мисечко О.Є. Формування системи фахової підготовки викладача іноземної мови у педагогічних навчальних закладах України (початок ХХ ст. – початок 1960-х рр.) : [монографія] / О.Є. Мисечко. Житомир, 2008. 528 с.

Настільна книга педагога. Посібник для тих, хто хоче бути вчителем-майстром / упорядники: Андреева В.М., Григораш В.В. – Х.: Вид. група „Основа”, 2006. 352 с.

Олькерс Ю. История и польза метода проектов (реферат) // Метод проектов : науч.-метод. сборн. / под общ. ред. М.А. Гусаковского. Мн. : РИВШ БГУ, 2003. – Выпуск 2. С. 16 – 38. – (Серия: Современные технологии университетского образования).

Полат Е.С. Метод проектов / Е.С. Полат // Метод проектов : науч.-метод. сборник / под общ. ред. М.А. Гусаковского. Мн. : РИВШ БГУ, 2003. Выпуск 2. С. 39–48. (Серия: Современные технологии университетского образования).

Стернберг В.Н. Теория и практика „метода проектов” в педагогике ХХ века : дисс. ... кандидата пед. наук : 13.00.01 / Вера Николаевна Стернберг. Владимир, 2003. 194 с.

Хуторской А.В. Современная дидактика: учебник для вузов / А.В. Хуторской. СПб.: Питер, 2001. 544 с. (Серия „Учебник нового века”) [Метод проектов. С. 337 - 341].

Catherine C. Ducharm. Historical Roots of the Project Approach in the United States: 1850-1930 / Catherine C. DuCharm // Papers of the Annual Convention of the National Association for the Education of Young Children (Anaheim, CA). 1993. November 10-13. P. 1–38.

Collings E. An Experiment with the Project Curriculum / E. Collings. New York : Macmillan, 1923. 140 p.

Johnston James Scott. Inquiry and Education: John Dewey and the Quest for Democracy / J.S. Johnston. – State University of New York Press, Albany : 2006. 244 p.

Thorbjornsson, Hans. Otto Salomon (1849 - 1907). Prospects: the Quarterly Review of comparative education (Paris, UNESCO: International Bureau of Education), 1994. Vol. XXIV, № ¾. P. 471-485.

REFERENCES

Diuy Dzh. Demokratyia y obrazovanye: per. s anhl. / Dzh. Diuy. M.: Pedahohyka-Press, 2000. 384 s.

Kylpatryk V. Metod proektov. Prymenenye tselevoi ustanovky v pedahohycheskom protsesse / V. Kylpatryk. – Lenynhrad: Yzdatelstvo Brokhauz-Efron, 1925. 43 s.

Levkivskiy M.V. Istoriia pedahohiky: pidruchnyk / M.V. Levkivskiy. K.: Tsentr navch. liter., 2003. 360 s.

Metod proektov: nauch.-metod. sbornyk / pod obshch. red. M.A. Husakovskoho. Mn. : RYVSh BHU, 2003. Vipusk 2. 240 s. (Seriia: Sovremennyye tekhnolohyy unyversytetskoho obrazovanyia).

Mysechko O.Ie. Formuvannia systemy fakhovoi pidhotovky vykladacha inozemnoi movy u pedahohichnykh navchalnykh zakladakh Ukrainy (pochatok KhKh st. – pochatok 1960-kh rr.) : [monohrafiia] / O.Ie. Mysechko. Zhytomyr, 2008. 528 s.

Nastilna knyha pedahoha. Posibnyk dlia tykh, khto khoche buty vchytel'm-maistrom / uporiadnyky: Andrieieva V.M., Hryhorash V.V. Kh.: Vyd. hrupa „Osnova”, 2006. 352 s.

Olkery Iu. Ystoryia y polza metoda proektov (referat) // Metod proektov : nauch.-metod. sborn. / pod obshch. red. M.A. Husakovskoho. Mn. : RYVSh BHU, 2003. Vipusk 2. S. 16 – 38. (Seriia: Sovremennyye tekhnolohyy unyversytetskoho obrazovanyia).

Polat E.S. Metod proektov / E.S. Polat // Metod proektov : nauch.-metod. sbornyk / pod obshch. red. M.A. Husakovskoho. Mn. : RYVSh BHU, 2003. Vypusk 2. S. 39 – 48. (Seriia: Sovremennyye tekhnolohyy unyversytetskoho obrazovanyia).

Sternberh V.N. Teoriia y praktyka „metoda proektov” v pedahohyke KhKh veka : dyss. ... kandydata ped. nauk : 13.00.01 / Vera Nikolaevna Sternberh. Vladymyr, 2003. 194 s.

Khutorskoi A.V. Sovremennaia dydaktyka: uchebnyk dlia vuzov / A.V. Khutorskoi. SPb.: Pyter, 2001. 544 s. (Seriia „Uchebnyk novoho veka”) [Metod proektov. s. 337 - 341].

Catherine C. Ducharm. Historical Roots of the Project Approach in the United States: 1850-1930 / Catherine C. DuCharm // Papers of the Annual Convention of the National Association for the Education of Young Children (Anaheim, CA). 1993. November 10-13. P. 1 – 38.

Collings E. An Experiment with the Project Curriculum / E. Collings. New York : Macmillan, 1923. 140 p.

Johnston James Scott. Inquiry and Education: John Dewey and the Quest for Democracy / J.S. Johnston. – State University of New York Press, Albany : 2006. 244 p.

Thorbjornsson, Hans. Otto Salomon (1849 - 1907). Prospects: the Quarterly Review of comparative education (Paris, UNESCO: International Bureau of Education), 1994. Vol. XXIV, № ¾. P. 471-485.

Plakhotnik O. Efficiency of Method of Projects in Professional Training of Higher School Teachers

The purpose and ways of the modernization of modern education are determined by the structural and recreative nature of today's culture. The search for new educational technologies aimed at the practical mastering of knowledge, in contrast to the theoretical one, once again attracted the attention of educators to the method of projects which has been in education over 400 years. The works of E. Collings, M. Noll, Y. Olkers, E. Palat, V. Sternberg, K. Du Charm and other researchers are devoted to the history of appearance and development of the method of projects in education.

In the United States the ideas of the centralization of the education on personality development, behavioral views, the principle of problematic issues in training were developed under the further influence of educational progressivism and pragmatism. V. Kilpatric and D. Dewey studied the scientific theoretical bases of application of the method of projects in the field of labor studies and in the process of studying the academic subjects. V. Kilpatryk absolutized the method of projects as the only method of teaching and that, actually, resulted in a debate between him and his teacher J. Dewey and became the basis of modern concepts of project-based learning.

In Europe, the method of projects became widespread in the context of the development of the ideas of free education (E. Key.), experimental pedagogy, progressivism and biological approach to training (V. Lai) and was regarded as one of the elements of complex learning.

The clarification of the content of professional pedagogical training of future teachers of foreign languages justifies the use of research, games and practice-oriented project tasks.

The method of projects has been recognized as a promising method for the development of students' skills in the XXI century and thinking skills of high level.

Key words: modernization of modern education, professional training, method of projects, new educational technologies, high school.